

. HAMERSKÝ POTOK o.s.

Nežárecká ulice 103/IV

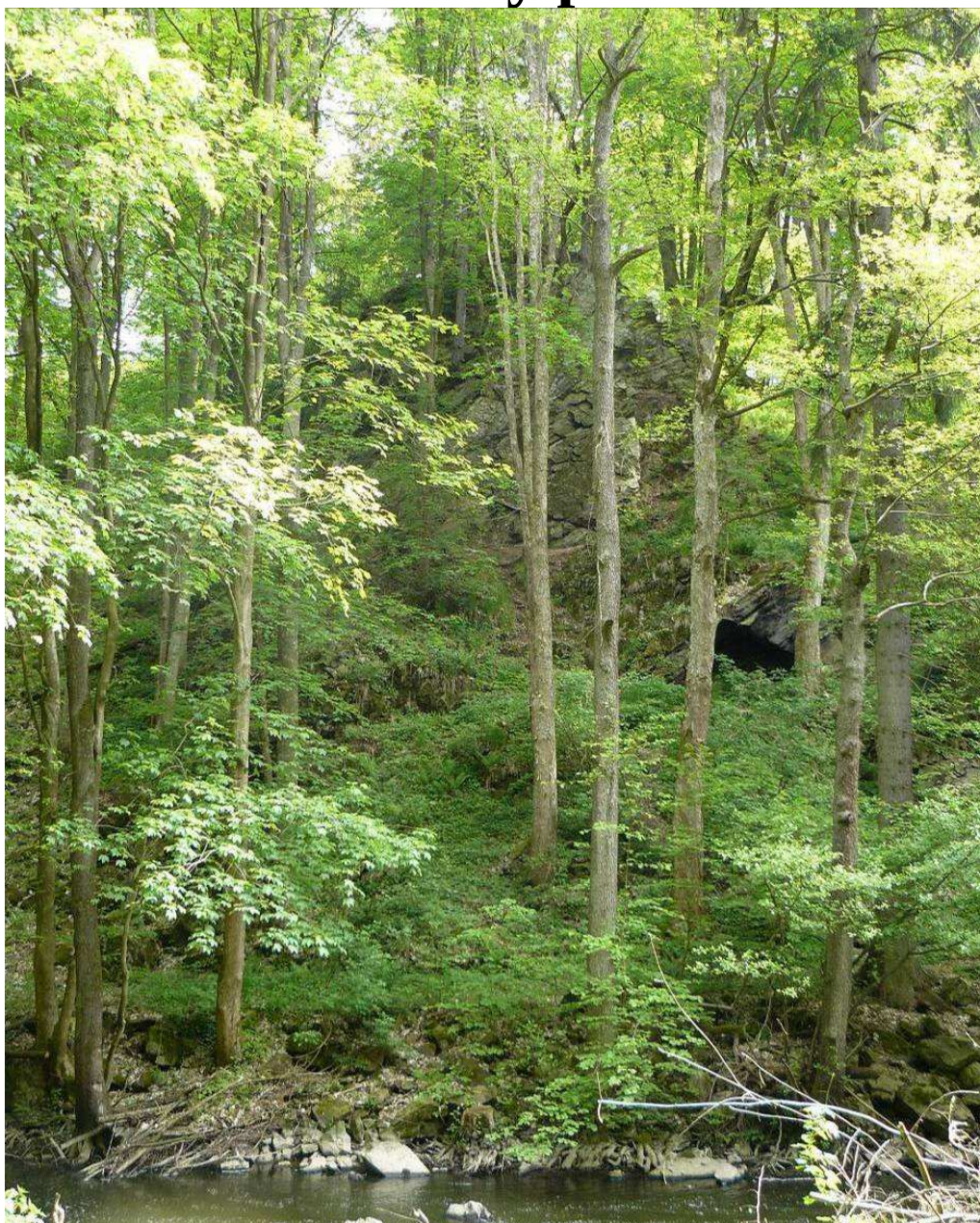
377 01 Jindřichův Hradec

IČO 266 50 762

Jindřišské údolí

**lokalita vykoupená v rámci programu
„Místo pro přírodu“**

Ochranářský plán 2010

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

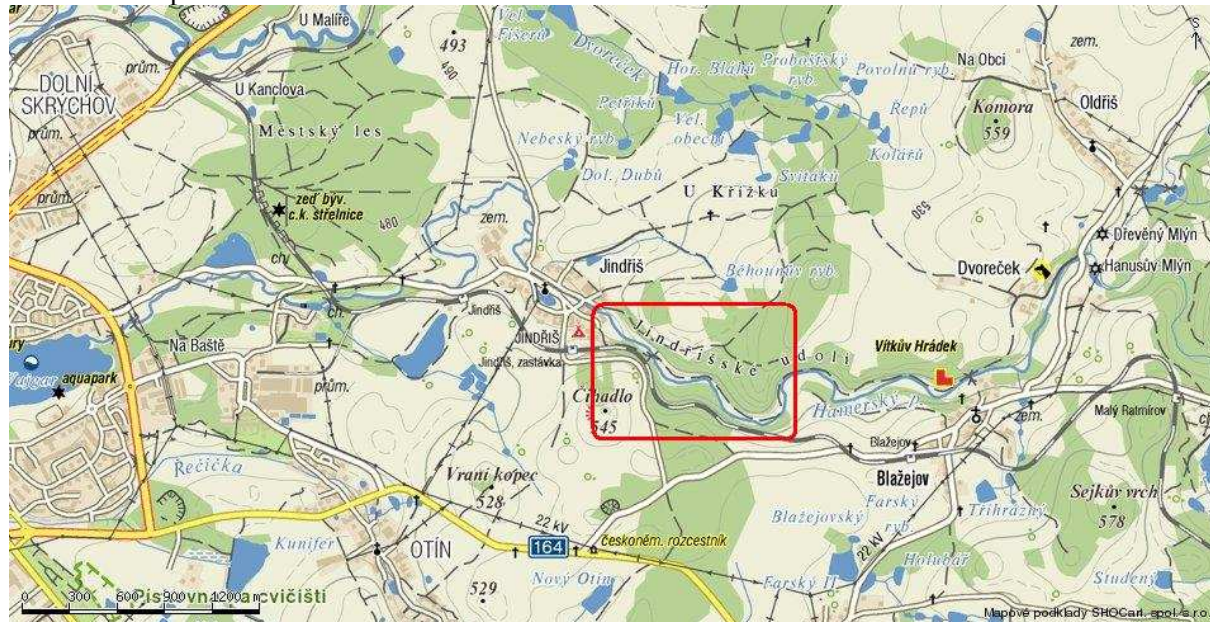
1.1. Název lokality

Jindřišské údolí

Ve skutečnosti se jedná pouze o část území nazývaného Jindřišské údolí. To je údolí Hamerského potoka od hráze Ratmírovského rybníka až po obec Jindřiš.

V rámci programu „Místo pro přírodu“ byla vykoupena celá část nivy potoka ležící v k.ú. Jindřiš a část zalesněných svahů jak v k.ú. Jindřiš tak v k.ú. Blažejov.

Přehledná mapa:

1.2. Lokalizace

Kraj : Jihočeský

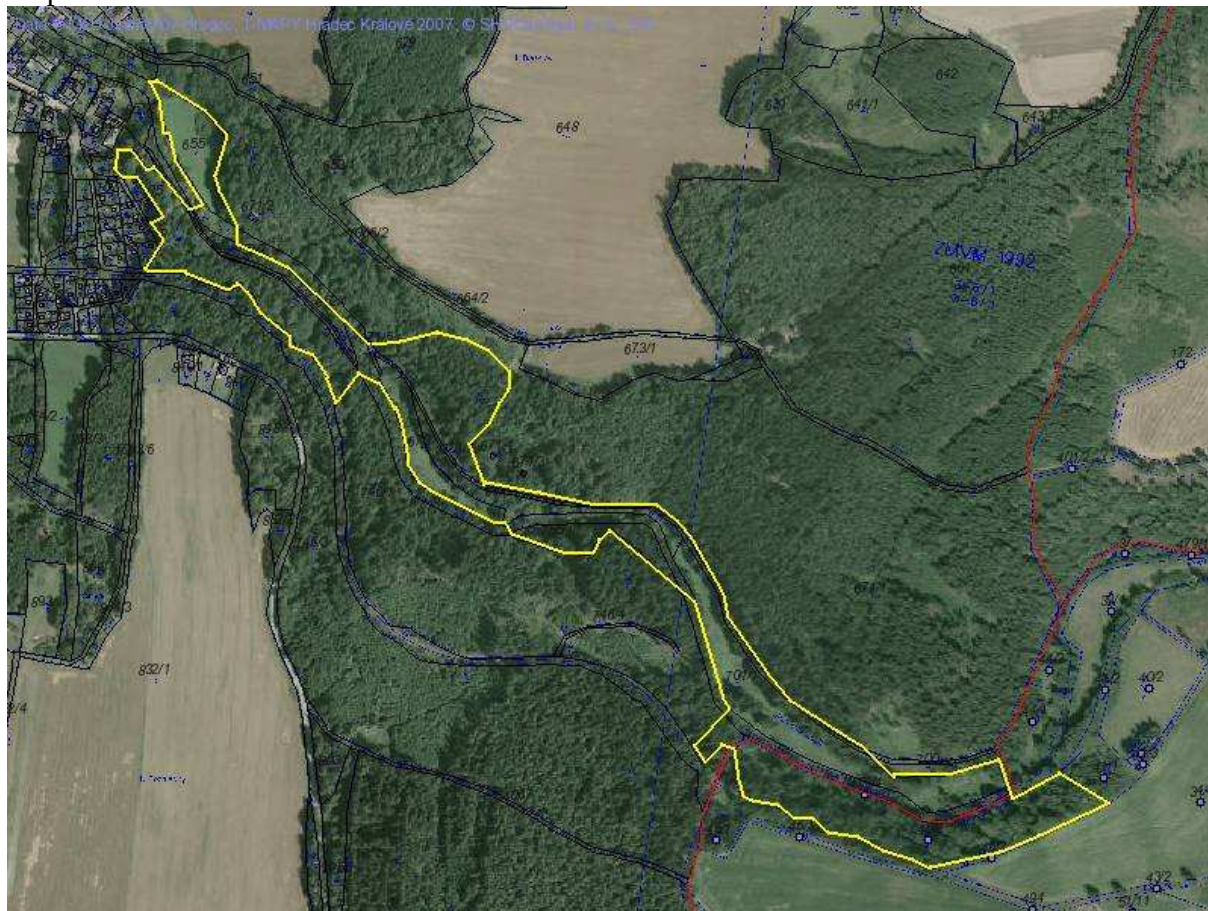
Okres: Jindřichův Hradec

Obec: Rodvínov, Blažejov

katastrální území: Jindřiš, Blažejov

Jindřišské údolí je území ležící cca 4 km východně od Jindřichova Hradce, podél toku Hamerského potoka nad obcí Jindřiš.

mapa KN se zákresem hranic:

1.3. Údaje o jednotlivých pozemcích k.ú. Jindřiš;740331

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)
655		TTP	louka	333	5761
	656/2	nespecifikováno	les	333	1010
	669/1	nespecifikováno	les	333	4535
	669/2	nespecifikováno	les	333	5244
669/3		TTP	louka	333	4485
670		TTP	louka	333	5141
671/5		vodní plocha	rybí přechod	333	169
701/1		TTP	louka	333	17126
701/2		ost.plocha	komunikace	333	3771
	702/1	nespecifikováno	les	333	1069
755/1		TTP	louka	333	4407
	849/2	nespecifikováno	les	333	9630
	851	nespecifikováno	les	333	2318
	850	nespecifikováno	les	333	719
852/1		ost.plocha	neplodná půda	333	3033
852/2		ost.plocha	komunikace	333	1073
	854/2	nespecifikováno		333	170

k.ú. Blažejov; 605468

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)
2011		les	les	427	21770

komunikace: 4844 m²

ostatní plochy: 3033 m²

vodní plocha: 169 m²

lesy: 24695 + 21770 = 46465 m²

louky: 36920 m²

Celková výměra : 9,1431 ha

2. CHARAKTERISTIKA LOKALITY

Jindřišské údolí je území ležící cca 4 km východně od Jindřichova Hradce, podél toku Hamerského potoka nad obcí Jindřiš. Tok Hamerského potoka v tomto úseku je poměrně citlivě upravovaný. Kolem jediného jezu, který se ve zkoumaném úseku nachází, byl vybudován rybí přechod. Dno potoka je kamenité, místy s bahnitými, nebo písčitými nánosy.

Niva potoka bývala luční a bývala obhospodařovaná jako louky. Později byla většina nivních luk ponechána ladem. Před asi 5 lety došlo k obnovení údržby luk, od roku 2008 je část nivy nepravidelně pasena. Na úpatí svahů se nachází několik pramenišť, takže louky v nivě jsou pomístně silně podmáčené. Pro zvýšení biodiverzity stanovišť byly v nivě vyhloubeny tři tůně, dvě průtočné, jedna zásobená vodou z průsaků.

Svahy údolí jsou porostlé lesem. Nejstrmější partie svahů jsou porostlé lesy velmi málo ovlivňovanými člověkem a to zejména lesem suťovým sv. Tilio-Acerion. Část horních partií k jihu obrácených skalnatých svahů je pak porostlá lesy s charakterem acidofilních doubrav až reliktních borů. Část svahů je pak porostlá kulturními lesy s převahou jehličnanů. I tyto kulturní lesy jsou však poměrně významné jednak vysokým (cca 20%) podílem jedle bělokoré, jednak významnými druhy v keřovém a bylinném patře – zimolez pýřitý, zimolez obecný, dřípatka horská ap.

Ve zkoumaném úseku údolí bylo zaznamenáno několik alespoň regionálně významných druhů rostlin, například – bledule jarní, dymnivka bobovitá, hrachor jarní, plicník tmavý, zimolez obecný, dřípatka horská, oman hnědák, kaprad' rozkladitá aj.

Z obratlovců je znám výskyt 6 druhů obojživelníků, z nichž vyzdvihnout můžeme nález čolka velkého a 3 druhů plazů (slepýš křehký, užovka obojková, užovka podplamatá). Z významných ptačích druhů v území hnízdí například skorec vodní, ledňáček říční, datel černý. Hamerský potok jako loviště využívá vydra říční. Z významnějších druhů bezobratlých živočichů byl dříve zjištěn výskyt velevruba malířského a vzácně také velevruba nadmutého a brouka *Omalysus fontibellaquei*.

2.1. Přírodní poměry

2.1.1. Geologie a reliéf

Geologickým podkladem území jsou kyselé horniny, zejména cordieritické až nebulitické migmatity, vzácněji granity či granodiority (žuly, ruly), na dně údolí pokryté čtvrtohorními hlinitými až hlinito písčitými sedimenty. Nejčastějším půdním typem území jsou kambizemě, na svazích rankery a litozemě, v nivě pak fluvizemě, lokálně v depresích pseudogleje a na trvale podmáčených plochách gleje.

Na vývoj bioty území má velký vliv i orientace údolí z východu na západ, takže strmé jižní svahy jsou orientovány k severu a jsou sídlem chladnomilnějších druhů, naopak severní, k jihu přivrácené svahy jsou alespoň na své horní hraně teplejší a sušší a hostí teplomilnější společenstva.

2.1.2. Hydrologické poměry

Hydrologickou osu území tvoří Hamerský potok. V zájmovém území má jen citlivě upravovaný tok s výjimkou jezu asi 250 m od vstupu do údolí z obce Jindřiš. Na tomto stupni byl vybudován na přelomu let 2001-2002 rybí přechod. Celé území je tvořeno buď nivou tohoto toku, nebo svahy spadajícími do této nivy. Ze severu přitéká jeden drobný přítok Hamerského potoka, pramenící nad hranou svahu. Najdeme zde také několik drobných svahových pramenišť.

Průtok v Hamerském potoce je značně závislý na hospodářském využití vyšších partií tohoto potoka, protože je na něm vybudována poměrně velká rybniční soustava a několik vodních elektráren. Kvalita vody v potoce je negativně ovlivněna splachy živin ze zemědělské půdy v povodí. Menší vliv má zřejmě vypouštění odpadních vod v sídlech, protože větší obce mají vybudované ČOV.

Hydrologické údaje ČHMÚ z hlásného profilu u obce Dvůřek:

EVIDENČNÍ LIST HLÁSNÉHO PROFILU - odborné pokyny

Stanice kategorie: **B**

Tok:	Hamerský potok	Stanice:	Oldřiš		
Kraj:	Jihočeský kraj	ORP:	Jindřichův Hradec	Obec:	Blažejov
Provozovatel stanice: ČHMÚ České Budějovice					
Centrum automatického sběru dat:					
Staničení:	11,60 [km]	Číslo hydrologického pořadí:	1-07-03-048		
Plocha povodí:	208,71 [km ²]	Zeměpisné souřadnice:	150627 v.d. 490904 s.š.		
Nula vodočtu:	491,86 [m.n.m.] B	Procento plochy povodí toku:	94,2		
Stupně povodňové aktivity:	[cm]	[m ³ .s ⁻¹]	Platnost SPA pro úsek toku / Kritické místo:		
bdělost	80	7,50	Malý Ratmírov - ústí do Nežárky		
pohotovost	100	11,6			
ohrožení	120	16,6			
Průměrný roční stav:	58 [cm]	N-leté průtoky:	Q ₁	Q ₅	Q ₁₀
Průměrný roční průtok:	3,90 [m ³ s ⁻¹]		7,80	14,0	17,0
			Q ₅₀	Q ₁₀₀	
			24,0	28,0	
Odesílatel zpráv:	Četnost hlášení SPA:		I.	1 x denně	
			II.	2 x denně	
			III.	3 x denně	
Odesílatel podá zprávu:	Spojení na adresáta:	Příjemce dále vyrozumí:			

Nejvyšší zaznamenané vodní stavy:

[cm] V. - XI. [cm] XII. - IV.
146 14.08.2002

Mapa v měřítku 1:50 000:

Popis umístění profilu :

silniční most Blažejov - Mutyněves, pravý břeh

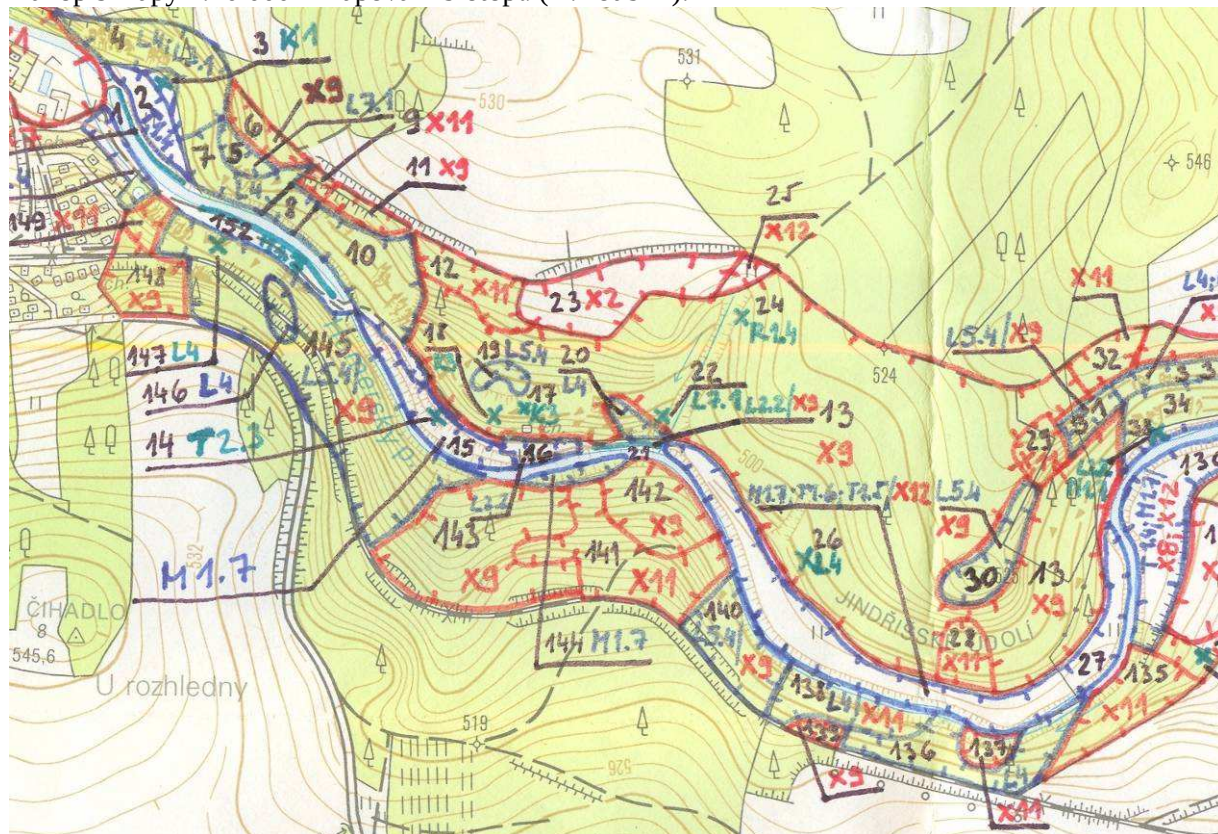
2.1.3. Vymezení biotopů

V následující tabulce je souhrn významnější rostlinných společenstev nacházejících se ve sledovaném území. Využito bylo především údajů K.Boublíka z mapování biotopů v roce 2001. Podrobněji se rostlinnými společenstvy Jindřišského údolí zabýval BOUBLÍK (2002, 2004). V následující tabulce je uvedeno zařazení společenstva dle Katalogu biotopů ČR (CHYTRÝ, KUČERA, KOČÍ, 2001). Kód biotopu a stupeň zachovalosti a reprezentativnosti jsou uvedeny dle Metodiky mapování biotopů soustavy Natura 2000 a Smaragd (GUTH, 2002). U společenstev bezlesí vyskytujících se maloplošně a ve fragmentech není v následující tabulce stanovena reprezentativnost a zachovalost.

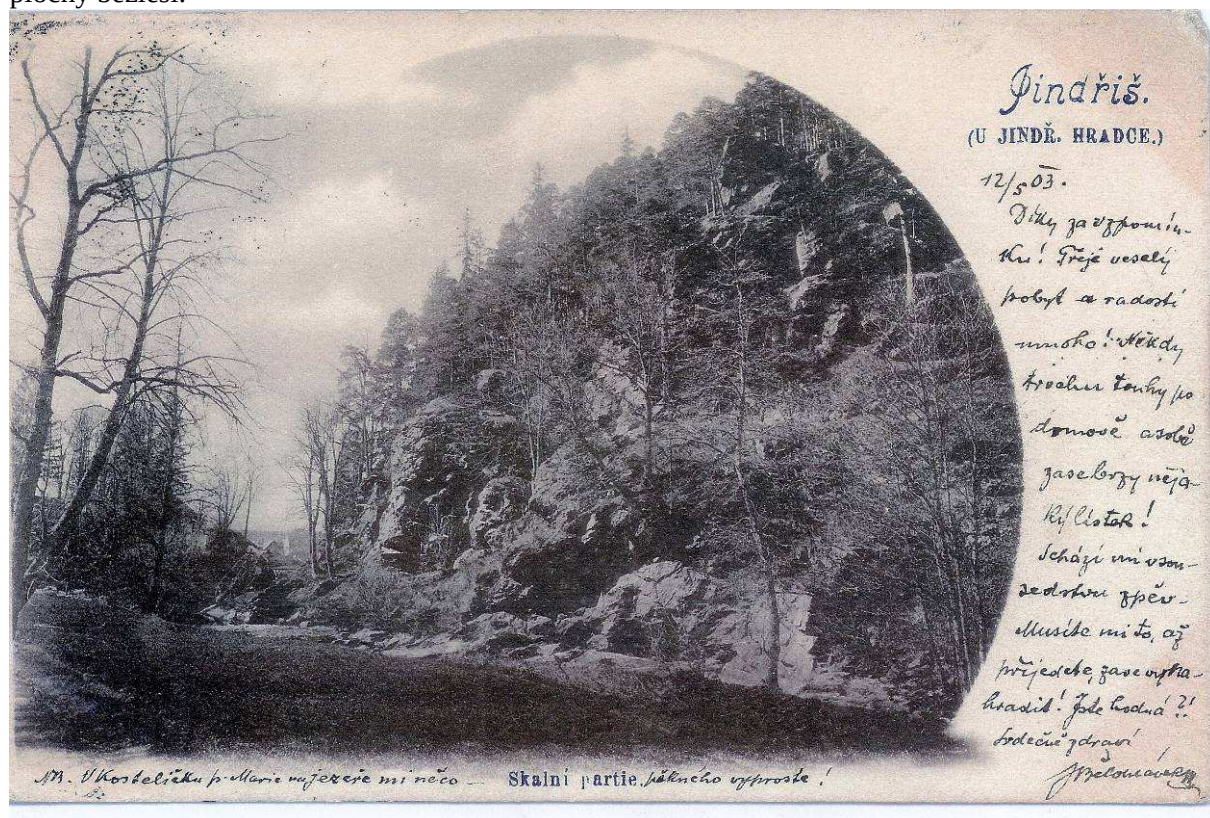
název společenstva	kód biotopu/re prezentativnost/zachovalost	popis biotopu společenstva
suťové lesy	L4/A/A	Komplex společenstev <i>Aceri-Carpinetum</i> , <i>Poo-Tilietum</i> , a porostů <i>Corylus avellana</i> na svazích údolí. Bodově se v k.ú. Blažejov nachází i společenstvo <i>Arunco -Aceretum</i>
acidofilní jedliny	L5.4/B/B	Zejména člověkem podmíněný výskyt asociace na jižním (k severu obráceném) svahu údolí <i>Deschampsio flexuosae-Abietetum</i>
acidofilní jedlová doubrava	L7.1/C/B	Společenstvo <i>Abieti-Quercetum</i> na severní hraně údolí
údolní jasanovo-olšové luhy	L2.2/B/A	fragment tohoto společenstva se nachází ve zúžené části nivy
pcháčové louky	T1.5/C/B	luční společenstva svazu <i>Calthion</i> v nivě potoka
porosty vysokých ostřic	M1.7/B/A-B	zejména degradované porosty s dominancí <i>Phalaris arundinacea</i> na neudržovaných částech nivy
psárkové louky	T1.4/B/A	Toto společenstvo je mapováno na pravém břehu potoka na západním okraji území
podhorské a horské smilkové louky	T2.3/D/B	nepříliš reprezentativní porost tohoto společenstva se nachází na okraji lesa v nivě na pravém břehu potoka
Vegetace skal	S1.2	asociace <i>Asplenio trichomanis-Polypodietum vulgaris</i> na svislých stěnách skalních výchozů parafy;
Vegetace skalních terásek	S1.3	<i>Rhodococco-Vaccinietum myrtilli</i> a <i>Calamagrostio arundinaceae-Vaccinietum</i> na skalních teráskách na jižním svahu
Bylinná vegetace sutí	S1.2(S1.3)	<i>Impatienti-Dryopteridetum filicis-maris dryopteridetosum dilatatae</i> na zastíněných balvanitých sutích
Keřová vegetace sutí	S1.5	<i>Ribeso alpini-Rosetum pendulinae</i> - v keřovém patře dominují obvykle <i>Rosa pendulina</i> a <i>Lonicera nigra</i>
Vegetace lemů a lesních světlin	T4.2	<i>Stachyo-Impatientetum noli-tangere</i> lem cesty v nivě potoka

Rukopis mapy 1:10 000 - Mapování biotopů (K.Boublík):

Z následující fotografie z počátku 20.století je zřejmé, že v té době byly v zájmovém údolí rozsáhlejší plochy bezlesí.

2.1.4. Flóra, mykoflóra

Významné druhy:

Druhy jsou uvedeny v tabulce. Pro uvedení stupně ohrožení druhů je u vyšších rostlin použita publikace Komentovaný červený seznam květeny Jižní části Čech (CHÁN, 1999), vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb. k zákonu č. 114/1992 Sb. a Červený seznam hub (makromycetů) České republiky (HOLEC, BERAN, 2006)

Použité zkratky:

Ohrožení dle Komentovaného červeného seznamu květeny Jižní části Čech

rC2 – silně ohrožené taxony

rC3 – ohrožené taxony

rC4 – vzácnější taxony vyžadující další pozornost

chráněné druhy dle prováděcí vyhlášky 395/92 Sb., zákona 114/92 Sb.

§1 - kriticky ohrožený

§2- silně ohrožený

§3 - ohrožený

druhy uvedené v Červeném seznamu ČR

CR – kriticky ohrožený (Critically Endangered)

EN – ohrožený (Endangered)

VU – zranitelný (Vulnerable)

NT – téměř ohrožený (Near Threatened)

LC – málo dotčený (Least Concern)

DD – taxon zřejmě ohrožený, pro jehož bližší zařazení do stupně ohrožení nejsou dostatečné údaje

název druhu	stupeň ohrožení CS/ vyhl.395/92 Sb.	Poznámka
Rostliny		
Bledule jarní <i>Leucojum vernum</i>	rC2/§3	víc jak 100 rostlin v nivě potoka
Dřípatka horská <i>Soldanella montana</i>	rC3/§3	desítky rostlin v dolních partiích zalesněných svahů
Dymnivka bobovitá <i>Corydalis intermedia</i>	rC3/-	desítky rostlin ve spodní části údolí
Jedle bělokorá <i>Abies alba</i>	rC4/-	Desítky stromů a stovky semenáčů v lesních porostech na svazích a na dně údolí
Jmelí bílé jedlové <i>Viscum album</i> subsp. <i>abieti</i>	rC3/-	Vázáno na porosty jedlí
Lýkovec jedovatý <i>Daphne mezereum</i>	rC4/-	V podrostu listnatých a smíšených lesů
Oman hnidák <i>Inula conyzae</i>	významný výskyt na JZ okraji Českomoravské vrchoviny	Jednotlivě na k jihu obrácené hraně severního svahu
Ostřice šáchorovitá <i>Carex bohemica</i>	rC3/-	jednotlivě na pastvou obnažených ploškách na břehu potoka
Růže převislá <i>Rosa pendulina</i>	rC4/-	Na světlinách otevřených sutí
Sadec konopáč <i>Eupatorium cannabinum</i>	rC4/-	Hájový druh listnatých a smíšených lesů

Udatna lesní <i>Aruncus sylvestris</i>	rC4/-	Jednotlivě ve společenstvu <i>Arunco -Aceretum</i>
Houby		
hlíva hnízdovitá (<i>Phyllotopsis nidulans</i>)	NT/-	na mrtvém dřevě v k.ú. Blažejov
hlívička jedlová (<i>Hohenbuehelia abietina</i>)	DD/§1	na padlé jedli na hranici k.ú. Blažejov
houžovec bobří (<i>Lentinellus castoreus</i>)	VU/-	na padlé jedli na hranici k.ú. Blažejov
paluška rudonohá (<i>Typhula erythropus</i>)	DD/-	v lesním opadu

2.1.5. Fauna

Významné druhy:

V této kapitole je využito především údajů získaných při průzkumech prováděných s příspěvkem z programu ČSOP Ochrana biodiverzity. Průzkum ptáků nebyl ve zkoumaném území v posledních letech proveden, použita jsou příležitostná pozorování a údaje staršího data, týkající se širšího území. Nejsou uvedeny druhy řádu Chiroptera (letouni). Konkrétní údaje o výskytu této skupiny ze zkoumaného území chybí. Výskyt řady lesních druhů této skupiny je však pravděpodobný. Stupeň ohrožení druhu je uveden podle Červeného seznamu ohrožených druhů České republiky, Obratlovci (PLESNÍK, HANZAL, BREJŠKOVÁ, 2003), Červený seznam ohrožených druhů České republiky-Bezobratlí (FARKAČ, KRÁL, ŠKORPÍK, 2005) a vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb. k zákonu č. 114/1992 Sb.

Použité zkratky:

chráněné druhy dle prováděcí vyhlášky 395/92 Sb zákona 114/92 Sb.

§1 - kriticky ohrožený

§2- silně ohrožený

§3 - ohrožený

druhy uvedené v Červeném seznamu ČR

CR – kriticky ohrožený (Critically Endangered)

EN – ohrožený (Endangered)

VU – zranitelný (Vulnerable)

CD - závislý na ochraně (Conservation Dependent)

NT – téměř ohrožený (Near Threatened)

LC – málo dotčený (Least Concern)

název druhu	stupeň ohrožení CS/ vyhl.395/92 Sb.	Poznámka
Měkkýši		
Velevrub malířský <i>Unio pictorum</i>	-/§1	Desítky živých jedinců
Velevrub nadmutý <i>Unio tumidus</i>	VU/-	Jednotlivé lastury, výskyt živých jedinců v současnosti nepotvrzen
Brouci		
Majka fialová <i>Meloe violaceus</i>	VU/§3	Zřejmě stálá populace s kolísající početností
Mandelinka <i>Timarcha metallica</i>	EN/-	Jednotlivě v nivě
Nosatec <i>Acalles pyrenaicus</i>	NT/-	Jednotlivě v listnatém porostu

Střevlík <i>Carabus scheidleri</i>	-/§3	hojný, zejména v neudržované části nivy
Svižník polní <i>Cicindela campestris</i>	-/§3	Hojný na lesní cestě
Tesařík <i>Acanthocinus reticulatus</i>	CR/-	Požerky na jedlích
Tesařík <i>Saphanus piceus</i>	NT/-	Jednotlivě v lesích na tlejícím dřevě
Zlatohlávek <i>Oxythyrea funesta</i>	-/§3	Běžný na květech v loukách
Motýli		
Batolec duhový <i>Apatura iris</i>	-/§3	Niva, listnaté řídké lesy
Bělopásek topolový <i>Limenitis populi</i>	-/§3	Niva, listnaté řídké lesy
Blýskavka černopásá <i>Mormo maura</i>	VU/-	Břehové porosty potoka
Obaleč <i>Eupoecilia sanguisorbana</i>	NT/-	Louky s krvavcem totenem
Otakárek fenyklový <i>Papilio machaon</i>	-/§3	Luční druh
Štetconoš smrkový <i>Calliteara abietis</i>	NT/-	Jehličnaté lesy
Pavouci		
Skákavka <i>Marpissa radiata</i> (Grube, 1859)	NT/-	V nivě, jednotlivě (?)
Obojživelníci		
Čolek velký <i>Triturus cristatus</i>	EN/§2	jednotlivě v nivě
Ropucha obecná <i>Bufo bufo</i>	LC/§3	desítky, v celém území
Rosnička zelená <i>Hyla arborea</i>	NT/§2	jednotlivě v nivě
Skokan ostronosý <i>Rana arvalis</i>	EN/§1	jednotlivě v nivě
Skokan hnědý <i>Rana temporaria</i>	LC/-	desítky, rozmnožování v tůni
Skokan zelený <i>Pelophylax esculentus</i> komplex	NT/§2	desítky, rozmnožování v tůni
Plazi		
Slepýš křehký <i>Anguis fragilis</i>	LC/§2	jednotlivě v nivě
Užovka obojková <i>Natrix natrix</i>	LC/§3	jednotlivě v nivě
Užovka podplamatá <i>Natrix tessellata</i>	EN/§1	jednotlivě
Ptáci		
Ledňáček říční <i>Alcedo atthis</i>	VU/§2	na lovu

Krahujec obecný <i>Accipiter nisus</i>	VU/§2	lov, příležitostně hnízdí (?)
Datel černý <i>Dryocopus martius</i>	LC/-	sběr potravy, příležitostně hnízdí (?)
Skorec vodní <i>Cinclus cinclus</i>	LC/-	příležitostně hnízdění, lov
Žluna zelená <i>Picus viridis</i>	LC/-	sběr potravy, příležitostně hnízdí (?)
Savci		
Vydra říční <i>Lutra lutra</i>	/§2	jednotlivě na lovu

2.2. Ekologické souvislosti

2.2.1. Velikost

Celková plocha území je cca 9 ha. I na takhle malém území se nachází poměrně pestrá škála biotopů a na ně vázaných cenných druhů rostlin a živočichů. Významné je to, že se nejedná o v užším okolí ojedinělou plochu, ale že navazuje na další obdobné plochy v údolí Hamerského potoka.

Pro obratlovce toto území není dostačující k udržení životaschopných populací, ale je využíváno jak pro rozmnožování řady cenných druhů, tak i jako místo sběru potravy.

Pro vodní druhy je nutné zachování přijatelného vodního režimu potoka, což musí být zajištěno manipulačními řády na toku ležících rybníků a vodních elektráren.

Populace bezobratlých budou patrně také závislé na zachování vhodných podmínek v celém Jindřišském údolí a nepostačí pro většinu druhů pouze vykoupené území.

Lesní porosty vykoupeného území jsou schopné dlouhodobého setrvání v příznivém stavu bez péče člověka jen částečně. Nutná je především péče o populaci jedle bělokoré (ochrana zmlazení, dosadby ap.). Suťové lesy zatím nevyžadují přímou intervenci člověka. Vhodné by bylo území rozšířit o plochu listnatého lesa na severním svahu údolí, západně od vykoupené části.

2.2.2. Reprezentativnost (zachovalost) fyziotypů/biotopů

Reprezentativnost lesních porostů hodnocená dle Metodiky mapování biotopů soustavy Natura 2000 a Smaragd (GUTH, 2002) je poměrně vysoká (stupeň A-B). V případě luk se reprezentativnost pohybuje od stupně B (biotopy M1.7, T1.5) po D (T2.3). Podobně je to i v případě zachovalosti. Reprezentativnost i zachovalost jednotlivých biotopů jsou uvedeny v tabulce v kapitole 2.1.3.

2.2.3. Obnovitelnost fyziotypů/biotopů a druhových populací

Není nutné provádět obnovu biotopů či populací. Nutná je však péče o dostatečné zastoupení jedle bělokoré v lesních porostech (ochrana přirozeného zmlazení). Samostatná péče bude věnována i podpoře populace užovky podplamaté. V případě jedle je pravděpodobnost úspěchu poměrně vysoká, protože zde dochází k početnému spontánnímu zmlazení. Pravděpodobnost záchrany a zvětšení populace užovky podplamaté nelze v současné době posoudit. Není známa početnost populace ani rozsah obývaného území.

2.3. Právní souvislosti

2.3.1 Ochrana přírody a krajiny

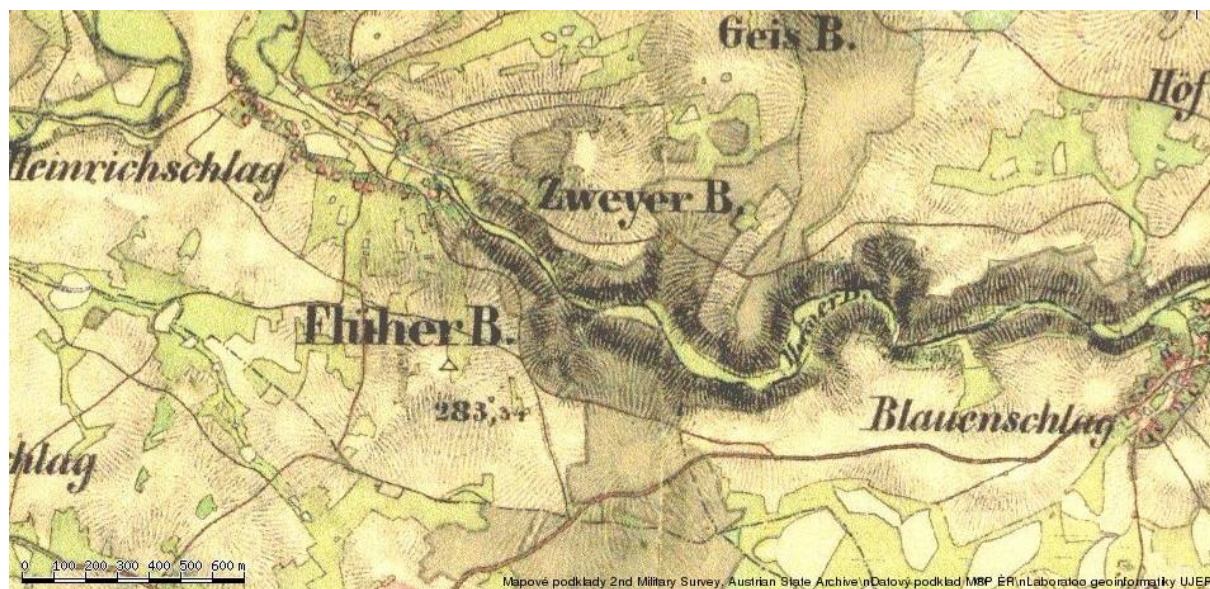
Území není dotčeno zvláštní ochranou. Jedná se však o součást biocentra místního významu a podle §3 písm. b) zákona č. 114/1992 Sb. jsou úrodná niva a lesy významným krajinným prvkem.

2.3.2. Územně plánovací dokumentace a další právní vztahy k lokalitě

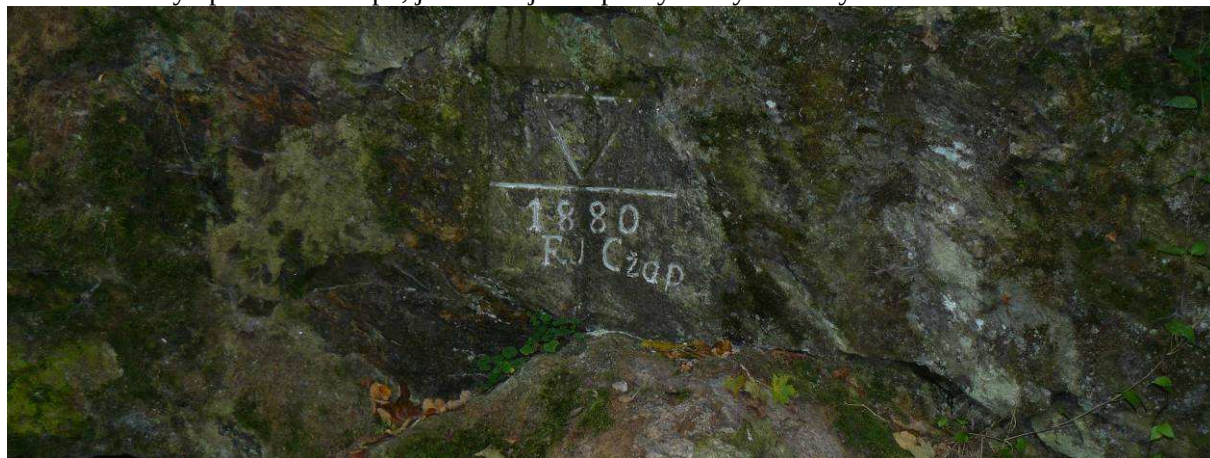
V horní části Jindřišského údolí je v současném Směrném vodohospodářském plánu navrhována přehrada. V současné době se však tento návrh přehodnocuje a o jeho zrušení usilují jak dotčené obce (Blažejov). Se zrušením do budoucna počítají i místní vodohospodářské orgány (MěÚ J.Hradec). Údolím prochází úzkokolejná trať Jindřichohradeckých místních drah. Její rozšiřování se neplánuje. Prakticky celé území je součástí biocentra místního významu ÚSES.

2.4. Socio-ekonomické poměry - využívání území a jeho okolí, ovlivňující lokalitu, v minulosti a současnosti

Jak ukazuje mapa z let 1836-1852, bylo dno nivy dlouhodobě využíváno jako louky či pastviny. Svahy území jsou naopak dlouhodobě zalesněny. To dokládá výskyt řady nelétavých lesních druhů hmyzu. Lesy však byly v minulosti zřejmě méně zapojené, světlejší.

V údolí je vybudován náhon, protože na horním konci Jindřiše stával mlýn, který je zmiňován již od 15. století. Mlýn patřil rodu Čápů, jak ukazuje i nápis vytesaný do skály u náhonu.

2.4.1. Ochrana přírody

V území bylo zvažováno zřízení ZCHÚ, nebylo však uskutečněno. Širší území podle Hamerského potoka bylo navrženo jako přírodní park, ani ten však zatím nebyl zřízen. Území bylo vykoupeno Českým svazem ochrany přírody a jsou zde prováděna opatření k ochraně biodiverzity – údržba lučních pozemků v nivě kosením a pastvou, vyhloubení tří tůní v nivě potoka, ochrana semenáčků jedle bělokoré, výsadba jedle na dříve vykácené ploše, odstraňování netýkavky žlaznaté.

2.4.2. Zemědělství

Dno nivy bylo využíváno jako louky. Některé plochy tak jsou obhospodařovány až do současnosti, u jiných bylo hospodaření ukončeno před řadou let.

V současné době je větší část nivy přepásána. To s sebou přináší přeměnu víceméně monotónních porostů s dominancí chřastice rákosovité na druhově bohatší květnaté podmáčené louky. Vlivy na některé složky fauny byly studovány v roce 2009, Pastva vytváří prostor pro zvýšení biodiverzity území a to jak o druhy eurytopní, tak i o cennější stenotopní prvky.

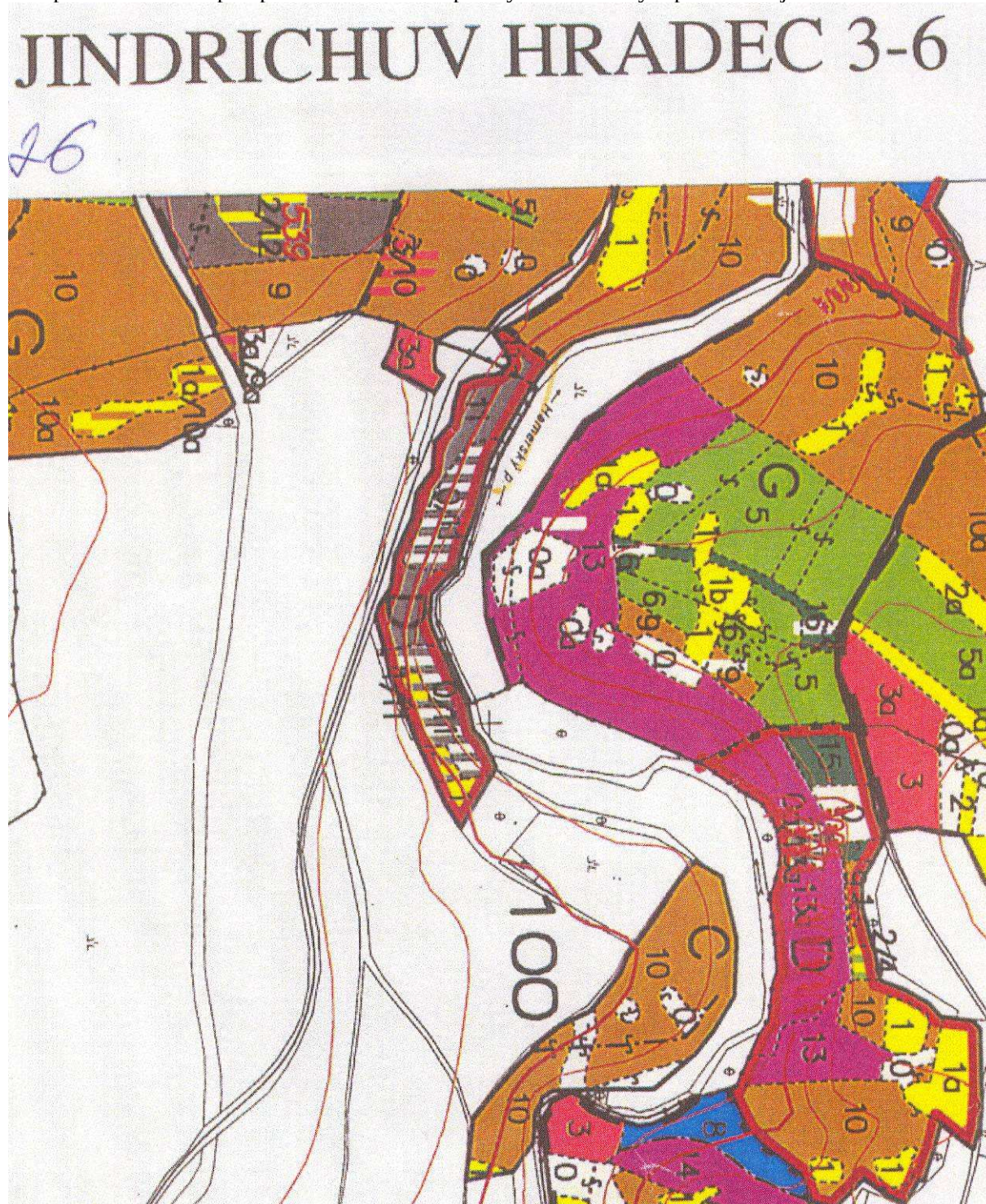

2.4.3. Lesnictví

Lesy na svazích údolí byly dlouhodobě využívány. Ještě na přelomu 19. a 20. století byly svahy údolí zřejmě přepásány. Na to ukazují historické snímky z té doby, na kterých je zřejmé, že zastoupení dřevin na strmých svazích bylo mnohem menší než v současnosti. Zbývající plochy lesů jsou dlouhodobě lesnický využívány. Vznik acidofilní jedliny je zřejmě také podmíněn dlouhodobou činností člověka (občasná pastva, výběrná těžba?).

Východní část porostů ležících na jižním břehu potoka je zařazena mezi lesy zvláštního určení, tzv. „lesy ochranné“. LHO v tomto deceniu v území nepředpokládá žádné zásahy.

V západní části LHO předpokládala zalesnění plochy 69Et0. To bylo provedeno jedlí bělokorou.

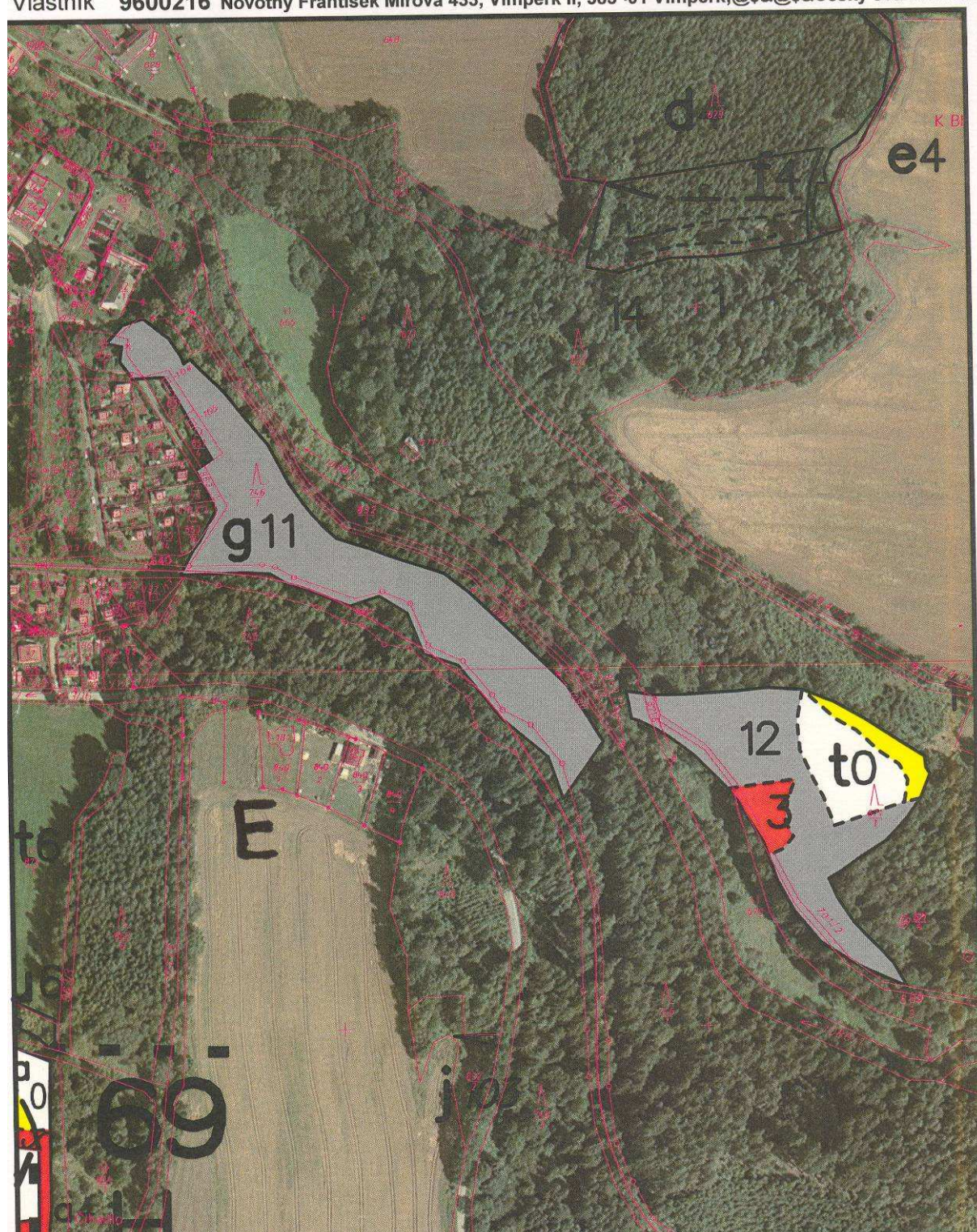
Mapa vlastnického separátu

LHO Jindřichův Hradec, ZO Jindřichův Hradec, LHC: 204

platnost : od 1.1.2006 do 31.12.2015

oddělení : 69

Vlastník 9600216 Novotný František Mírová 433, Vimperk II, 385-01 Vimperk;@&@\$&Český svaz ochránc

Porostní mapa - LHO pro období 1.1.2006-31.12.2015, porosty 69Eg 11, 69 Et0 a 69Et3, 69Et12

2.4.4. Rekreační a sport

Územím prochází nebezpečná komunikace využívaná často k procházkám, vyjížděním na koních a částečně i cyklistickým výletům. Údolím v celé délce prochází červená turistická značka. Území bylo pro rekreaci využíváno již mnohem dříve, jak ukazuje fotografie z počátku 20. století

2.4.5. Myslivost a rybářství

Území je součástí honitby Rodvínov, na východním okraji leží jeho menší část i v honitbě Blažejov. Vyšší stavy zvěře, běžné v celém ČR, omezují obnovu jedle bělokoré.

Hamerský tok je součástí rybářského revíru.

Vlastní tok Hamerského potoka není součástí území, protože však jeho obhospodařování má samozřejmě vliv i na okolní biotu, uvádíme i tyto údaje. Je zde vysazován pstruh potoční a potok je obhospodařován jako pstruhový revír. To samozřejmě ovlivňuje složení ichtyofauny. Ta je však mnohem zásadněji ovlivněna rybníční soustavou vybudovanou na Hamerském potoce. Správcem vodního toku je Povodí Vltavy, a.s.

2.4.6. Těžba nerostných surovin

V území neprobíhá a zřejmě ani neprobíhala.

2.4.7. Využití vody

Tok Hamerského potoka v tomto úseku je poměrně citlivě upravovaný. Kolem jediného jezu, který se ve zkoumaném úseku nachází, byl vybudován rybí přechod. Dno potoka je kamenité, místy s bahnitými nebo písčitými nánosy. V údolí byl mezi jezem a bývalým mlýnem vybudován náhon. V současnosti je využíván k přivádění vody do sádek umístěných ve spodním konci údolí. Maximální povolený odběr je 0,57 m³/s

Také je z něj odebírána voda pro účely zahrádkářské kolonie ležící u spodní části údolí. Pro tyto účely je v Jindřišském údolí vybudován drobný objekt, ve kterém je umístěno čerpadlo.

2.4.8. Výchovné a vzdělávací využití

Pro veřejnost zde byla v roce 2005 zřízena naučná stezka, na které provádí pravidelnou EVVO činnost sdružení Hamerský potok o.s.

2.5. Možné konflikty zájmů

Ke střetu zájmů při ochraně jednotlivých druhů či biotopů zřejmě nedojde.

3. CÍLE A OPATŘENÍ

Základním cílem je zachování diverzity stanovišť a druhů ve zkoumaném území. Hlavní prioritou je zachování lesních stanovišť, zvýšení jejich diverzity ponecháním většiny mrtvého dřeva, podpora výskytu jedle bělokoré. Zvláštní opatření budou směřována k podpoře a zvýšení početnosti populace užovky podplamaté (*Natrix tessellata*).

Dalším cílem je omezit negativní vliv nepůvodních invazních druhů na stávající společenstva.

3.1. Dlouhodobé cíle ochranného plánu

Po zhodnocení výše uvedených údajů o výskytu významných biotopů a druhů, můžeme jako priority ochrany tohoto území stanovit zachování, případně podporu následujících fenoménů:

1. Listnaté porosty suťových lesů
2. Početný výskyt jedle bělokoré
3. Odumřelé dřeviny stojící i ležící, zejména jedle bělokorá a listnaté stromy
4. Relativně přirozený tok Hamerského potoka bez větších technických zásahů, průchodnost rybního přechodu
5. Diverzita péče o nivu potoka – tůň, obhospodařované louky, ladem ležící plochy. Vzhledem k tomu, že ladem ležících ploch je v nivě potoka celá řada, významnější je na části z nich udržet stávající management kosením a pastvou.

3.2. Modifikující faktory a jejich zhodnocení

Vnější faktory, které by mohly ovlivnit dosažení výše uvedených cílů jsou zejména:

Hospodaření v okolních lesích – vzhledem k malé výměře vykopených lesních pozemků zejména na pravém (severním) břehu Hamerského potoka je nutné zachovat kontinuitu se stávajícími porosty suťového lesa navazujícími na tuto plochu. Vlastníkem nejceněnějších navazujících porostů je Obec Rodvínov. Ta byla upozorněna na význam pozemků pro biodiverzitu a odborný lesní hospodář pravidelně konzultuje zásahy v těchto porostech s orgánem ochrany přírody a krajiny na MěÚ J.Hradec. Ideální by bylo rozšířit výkup i na další cenné porosty suťových lesů v Jindřišském údolí. Manipulace s vodou Hamerského potoka ve výše položené rybníční soustavě a na MVE – stabilita vodního režimu je důležitá pro vodní druhy živočichů

Čistota vody Hamerského potoka – Je dána zejména způsobem hospodaření v povodí potoka a to jak na zemědělské půdě, tak v rybníčních soustavách. Vzhledem k tomu, že v současné době je kvalita vody v potoce poměrně nízká, předpokládáme spíše zlepšení tohoto stavu.

Rybářské hospodaření v Hamerském potoce – Hospodaření na rybářském revíru ovlivňuje složení ichtyofauny potoka a následně i všech dalších druhů závislých na vodním prostředí.

Vývoj populace invazních druhů v okolí – v současné době je hlavním invazním druhem netýkavka žlaznatá. Opatření proti šíření tohoto druhu do zájmového území jsou prováděna každoročně a její populace je udržována na přijatelné míře.

Zachování Programu péče o krajinu – Hospodaření na loukách v nivě je v současné době závislé na dotaci z Programu péče o krajinu. Pokud by neexistoval tento nebo podobný program, došlo by zřejmě k omezení pastvy v nivě potoka. Konkrétní dopad by byl závislý na tom, zda pastva bude ekonomicky soběstačná, případně na ochotě vlastníka stáda ovcí podílet se na údržbě lokality i bez finančních prostředků. Zásadní je zajištění likvidace netýkavky žlaznaté, které je i v současnosti zajišťováno pomocí brigád místních škol, případně z prostředků získaných za prodej dřeva ze stromů, které musely být odstraněny kvůli údržbě vodního toku či komunikace.

3.3. Operativní cíle ochranného plánu

1. Zachování a podpora listnatého a smíšeného lesa – cílem je zachování stávající výměry tohoto lesa a postupný převod fragmentu smrkové monokultury na les smíšený. Pevod může být proveden dvěma způsoby:

-skupinová těžba – odtěžení menších skupin smrků a podpora přirozeného zmlazení jedle bělokoré a autochtoních druhů listnatých dřevin na těchto otevřených plochách

- odstraňování pouze jednotlivých smrků vyvrácených nebo odumřelých (již neaktivní kůrovcové stromy se dodatečně nezpracovávají) a opět podpora vhodného přirozeného zmlazení.

Volba metody je zejména závislá na úrovni poškození smrkového porostu dřevokazným hmyzem nebo bořivými větry. Upřednostňována bude metoda odstraňování jednotlivých smrků.

Ve stávajících převážně listnatých lesích se předpokládají pouze minimální zásahy – odstranění smrků napadených kůrovci, odstranění dřevin ohrožujících stezku. Padlé i pokácené stromy, kromě smrků napadených kůrovci, budou ponechány v porostu.

2. Podpora zastoupení jedle bělokoré v acidofilní jedlině. Cílem je, aby její podíl neklesl pod 25%. Toho bude dosaženo ochranou přirozeného zmlazení jedle.

Kromě tohoto opatření se v tomto porostu předpokládají pouze minimální zásahy – odstranění smrků napadených kůrovci (již neaktivní kůrovcové stromy se dodatečně nezpracovávají), odstranění dřevin ohrožujících stezku nebo případně bránících průtoku vody Hamerským potokem a náhonem. Padlé i pokácené stromy, kromě smrků s vývojovými stadii kůrovců, budou ponechány v porostu.

3. Udržení pestrých lučních porostů v nivě – Toho lze dosáhnout jedině udržením citlivého obhospodařování nivních luk, vhodná je kombinace kosení a pastvy. Odstraňována bude netýkavka žlaznatá.

4. Ponechání části nivy téměř bez zásahů – jediným zásahem předpokládaným na těchto plochách je regulace invazních druhů, v současné době tedy vytrhávání netýkavky žlaznaté.

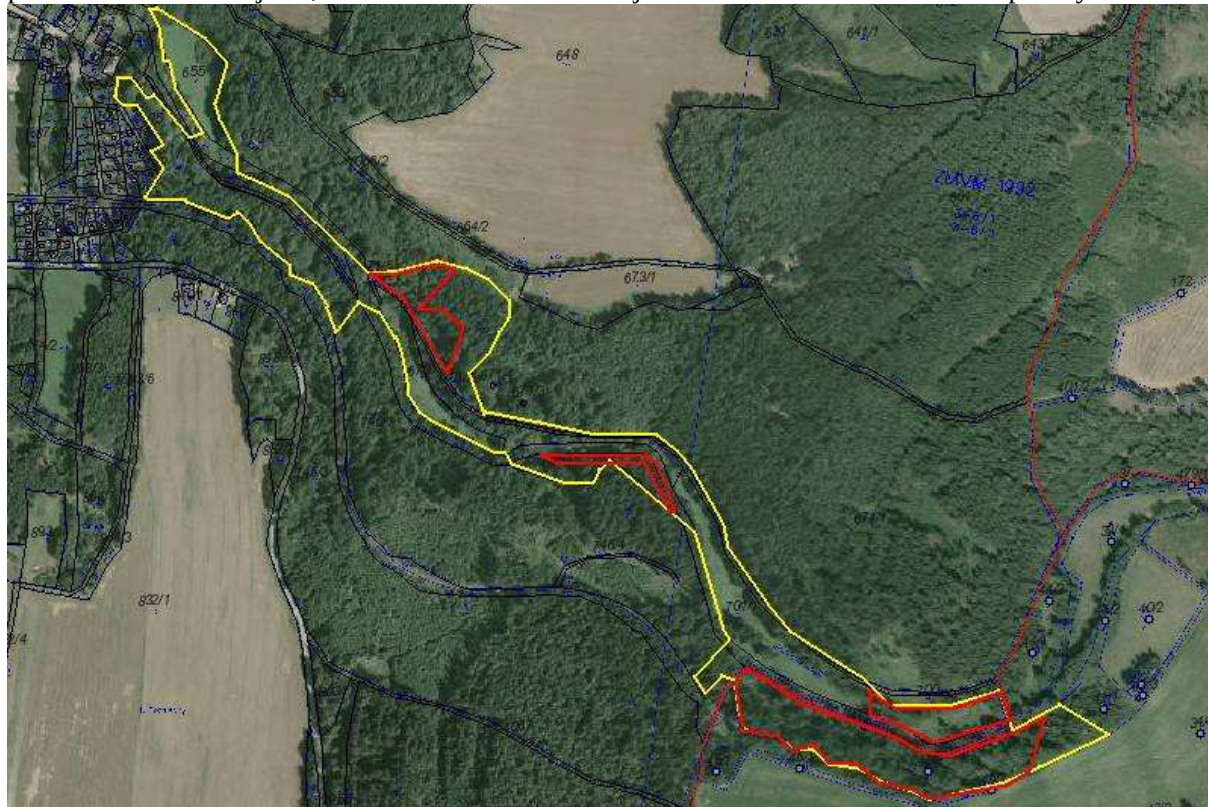
5. Zachování nebo zlepšení funkce rybního přechodu.

6. Zachování a podpora populace užovky podplamaté – Populace zřejmě není příliš početná. Měl by být proveden detailnější průzkum zájmového území a dalších vhodných biotopů v okolí, proveden odhad početnosti a navržena opatření k ochraně druhu v místech kde bude nalezen. Přímou v zájmovém území bude vytvořeny na vhodných místech úkryty, které rozšíří možnosti úkrytu a rozmnožování užovek. Konkrétně považujeme za možné, aby početnost populace užovky podplamaté díky podpoře přesáhla v zájmovém území počet 10 kusů.

7. Zajištění průchodnosti stezky a dobrého technického stavu mostu.

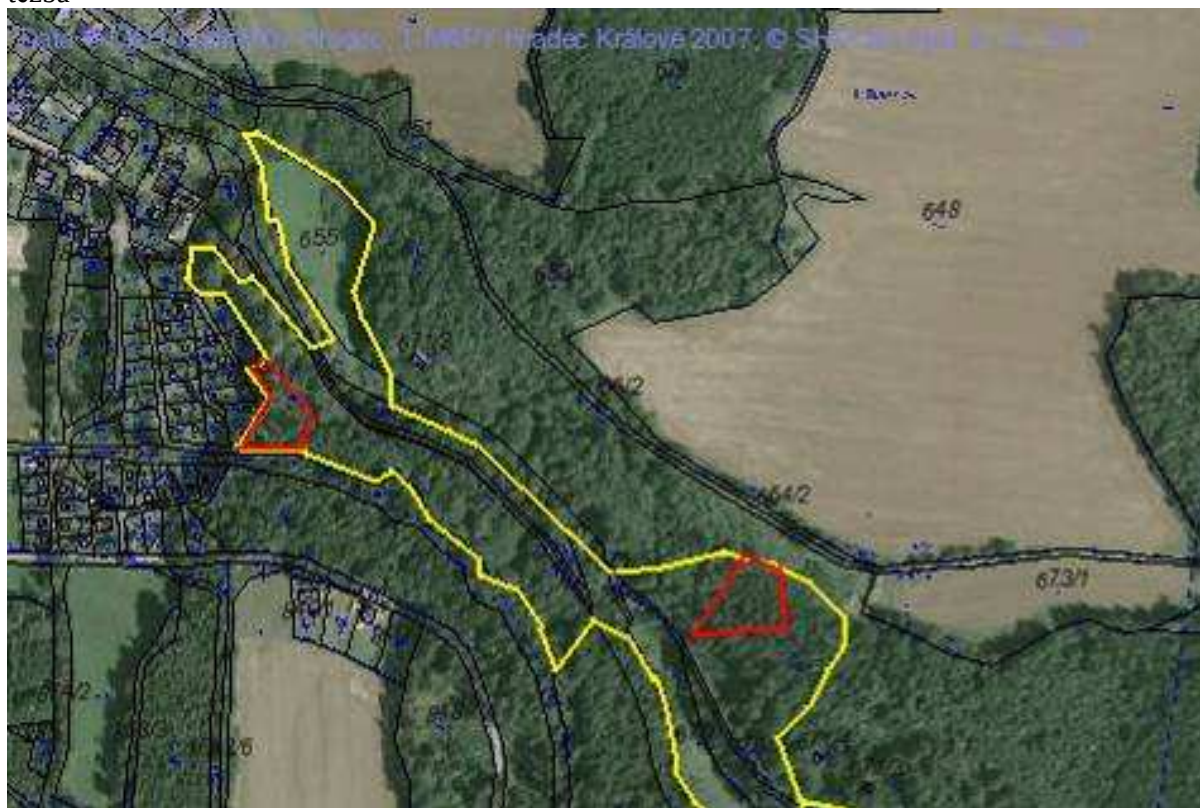
8. Udržení stávajících uměle vybudovaných tůní. Občasným odbahněním tůní zabránit jejich nadměrnému zanášení. Udržet jejich průměrnou hloubku v rozmezí 30-60 cm. Zabránit nadměrnému zárůstu prúsakové tůně vegetací – nejméně 50% povrchu by měla tvořit volná vodní hladina.

V následující obrázku jsou vyznačeny plochy, které by mohly být s určitými výhradami označeny jako „bezzásahové“. Zde budou zásahy minimalizovány na ochranu proti invazním druhům a podporu přirozeného zmlazení jedle, odstraňování dřevin ohrožujících komunikaci nebo smrků napadených kůrovci.

Na následujícím obrázku jsou červeně označeny lesní porosty, ve kterých je vhodné snížit podíl smrku ztepilého – probírka, ochrana přirozeného zmlazení listnáčů a jedle bělokoré i jednotlivá či skupinová těžba

3.4. Navrhovaná opatření s určeným termínem, náklady a zodpovědností za realizaci

Jednotlivé cíle budou plněny realizací těchto opatření:

1. Zachování a podpora listnatého a smíšeného lesa a postupný převod fragmentu smrkové monokultury na les smíšený.

Opatření: Kontrola porostů 1x ročně, označení dřevin k odstranění. V případě nutnosti ochrana semenáčků cílových dřevin. Kontrolu provádí člen sdružení. Odstranění stromů bude hrazeno z prodeje získané dřevní hmoty.

2. Podpora zastoupení jedle bělokoré v acidofilní jedlině.

Opatření: Základní opatření – ochrana semenáčků jedle bělokoré. Ochrana byla instalována k 50 semenáčkům v roce 2007. Každoročně provádět kontrolu a opravu oplůtků. Při menším množství dobrovolníky z řad členů sdružení (2-5 osob), při větším počtu brigádně, hradit příspěvkem z PPOK nebo obdobného programu

3. Udržení pestrých lučních porostů v nivě.

Opatření: Je prováděna každoroční pastva doplněná kosením. Pokračovat se stávajícím managementu. Činnost zajistit nejlépe ve spolupráci s místními zemědělci, hradit z PPOK či obdobných programů.

4. Ponechání části nivy téměř bez zásahů – Jak je výše uvedeno, nelze plochu nechat zcela bez zásahů kvůli invazi netýkavky žlaznaté.

Opatření: Každoročně nejméně 2x pochůzka s vytrháním rostlin netýkavky. Zajištěno zčásti dobrovolnickou spoluprací s místními školami, jednak brigádnicky. Hrazeno z prostředků sdružení nebo z PPOK či obdobného programu.

5. Zachování nebo zlepšení funkce rybního přechodu.

Opatření: Nutný je ichtyologický průzkum lokality a funkčnosti rybního přechodu. Na jeho základě pak realizace případných opatření. Konkrétní případné úpravy mohou být stanoveny až po průzkumu. Pak také bude známa jejich náročnost.

6. Zachování a podpora populace užovky podplamaté

Opatření: Průzkum okolních vhodných biotopů, stanovení přibližné početnosti populace. Vytvoření „hadích úkrytů“ – komposty s ochranou proti predátorům. Práce cca 5 osob bude zajištěna dobrovolnický nebo brigádnický a hrazena z PPOK či obdobného programu.

7. Průchodnost stezky a dobrý technický stav mostu

Opatření: Pravidelná kontrola, realizace nutných oprav.

8. Udržení stávajících uměle vybudovaných tůň.

Opatření: Každoročně kontrola stupně zazemnění, 1x za 3-5 let vytrhání rákosin z tůň.

Kontrolu provádí jeden člen sdružení dobrovolnický. Vytrhání rákosin 3-5 členů také dobrovolnický, odbahnění nutno hradit z PPOK či obdobného programu.

4. ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE

4.1. Použité podklady a zdroje informací

4.1.1. Bibliografie a další údaje

ALBRECHT J. et al. (2003): Českobudějovicko. In: Mackovčin P., Sedláček M. [eds.]: Chráněná území ČR, svazek VIII. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha.

BERAN M., Papoušek T, 2006: Pilotní mapování výskytu hub na Jindřichohradecku s důrazem na plochy v péči pozemkového spolku Hamerský potok, manuskript, dep. ÚVR ČSOP Praha

BOUBLÍK K., 2001: Mapování biotopů ČR, mapový list 23-34-07, podrobné mapování, manuskript, dep. AOPK ČR, Praha

BOUBLÍK K., 2002: Přirozená lesní vegetace a mapa potenciální přirozené vegetace Jindřišského údolí u Jindřichova Hradce, Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, pp.49-76, Č.Budějovice 2002

BOUBLÍK K. (2004): Vegetace primárního nexerothermního bezlesí v Jindřišském údolí u Jindřichova Hradce. – Zpr. Čes. Bot. Společ., Praha, 39: 421–430.

DVOŘÁKOVÁ J. eds., 2007: Jindrova naučná stezka - Průvodce pro děti a rodiče, J.Hradec, 1-24

FARKAČ J., KRÁL D. et ŠKORPÍK M. [eds.], 2005: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Příroda, Praha, 1-760 s.

GUTH J., 2002: Metodiky mapování biotopů soustavy Natura 2000 a Smaragd, AOPK ČR, Praha

HESOUN P., 2006: Jindřišské údolí – zelená perla Jindřichohradecka, Krása našeho domova č.12, ČSOP, Praha 2006, pp.6-7

HESOUN P. a kol., 2009: Jindřišské údolí lokalita vykoupená v rámci programu „Místo pro přírodu“- Průzkum vybraných skupin bezobratlých 2009, manuskript, dep. ÚVR ČSOP

HOLEC J. & BERAN M. [eds.] (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky [Red list of fungi (macromycetes) of the Czech Republic]. – Příroda, Praha, 24: 1-282.

HŮRKA K., 1996: Carabidae České a Slovenské republiky. Kabourek, Zlín, 565 s.

CHÁN V. (ed.), 1999: Komentovaný červený seznam květeny jižní části Čech, Příroda, Praha, 16:1-284

CHYTRÝ M., KUČERA T. & KOČÍ M. [eds.] (2001): Katalog biotopů České republiky. – Interpretační příručka k evropským programům Natura 2000 a Smaragd, AOPK, Praha.

JELÍNEK J. (ed.), 1993: Seznam československých brouků (Coleoptera). Folia Heyrovskyana, Supplementum I, Praha, 172 s.

MÍCHAL A PETŘÍČEK V., 1999: Péče o chráněná území II. Lesní společenstva, Praha.

PLESNÍK J., HANZAL V., BREJŠKOVÁ L., 2003: Červený seznam ohrožených druhů České republiky, Obratlovci, Příroda, Praha, 22 1-184

SPITZER K., JAROŠ J., 2005: Dílčí zpráva o složení fauny motýlů (Lepidoptera) Jindřišského údolí u Jindřichova Hradce a předběžné zhodnocení pro ochranu přírody, manuskript, dep. MěÚ J.Hradec

Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000, Planeta 9/2006, MŽP ČR, Praha

<http://hydro.chmi.cz> – hydrologická data

Fabián J. a Medek V. – ústní sdělení, nález *Natrix tessellata*

Grycz F., Křivan V. – písemné sdělení – historické nálezy Carabidae v lokalitě Jindřiš

Schuller O. – písemné sdělení o výskytu majky fialové

4.1.2. Fotodokumentace

Fotodokumentace lokality je uložena archivu sdružení Hamerský potok o.s., v soukromém archivu autora a v archivu odboru ŽP MěÚ J.Hradec. Fotodokumentace území je do archivu sdružení Hamerský potok o.s. průběžně doplňována.